ולא חשו בה רבנן

זנות לא שכיחא א] ורבי יוחנן מאי טעמא לא אמר כריש לקיש? קסבר יש לבעל פירות עד שעת נתינה, בשלמא לריש לקיש משום הכי קא מכשיר ר"ש אלא לרבי יוחנן מאי טעמא דר"ש דמכשיר? אמר לך רבי יוחנן אליבא דר"ש לא קאמינא אליבא דרבנן קאמינא. בשלמא לרבי יוחנן היינו דאיכא בין רבי שמעון לרבנן אלא לריש לקיש מאי איכא בין רבי שמעון לרבנן? פירי דמשעת כתיבה ועד שעת חתימה איכא בינייהו. והא איפכא שמעינן להו דאתמר מאימתי מוציאין לפירות רבי יוחנן אמר משעת כתיבה וריש לקיש אמר משעת נתינה? איפוך. אמר ליה אביי לרב יוסף *ג' גיטין פסולים ואם ניסת הולד כשר מה הועילו חכמים בתקנתן? אהנו דלכתחילה לא תינשא. גזייה לזמן דידיה ויהביה ניהלה מאי? אמר ליה לרמאי לא חיישינן. כתוב בו שבוע, שנה, חדש שבת מאי? אמר ליה כשר, ומה הועילו חכמים בתקנתן? אהנו לשבוע דקמיה ולשבוע דבתריה, דאי לא תימא הכי יומא גופיה מי ידעי' אי מצפרא אי מפניא אלא ליומא דקמיה וליומא דבתריה הבא נמי אהני לשבוע דקמיה ולשבוע דבתריה. אמר ליה רבינא לרבא כתביה ואותביה

לא שכיח · ולא חשו בה רבנן: **עד שעת נתינה** · הלכך זמן כתיבת גט לא מהני מידי דכי אתיא למיטרף בעיא לאתויי סהדי אימת מטא גיטא לידה: **משום הכי מכשר ר' שמעון** · בגט מוקדם כדאמר לקמן קסבר ר' שמעון כיון שנתן עיניו לגרשה שוב אין לו פירות הלכך אם אתיא למיטרף לקוחות דפירות מיום כתיבה שפיר עבדא וטעמא דרבנן לקמיה מפרש: **אלא לרבי יוחנן** · דאמר זמן משום בת אחותו איתקן: **מאי טעמא דרבי שמעון דמכשיר** · הא זמנין דזנאי באחותו *יום ועודנה אשת איש דכל זמן שלא נחתם לא ניתן לה וכשמעידין על זנותה מוציאה גיטה וכתוב בו לאחותה (יום) ואומרת גרושה הייתי: **אליבא דר' שמעון לא קאמינא** · דלר"ש ודאי זמן לאו משום בת אחותו איתקן אלא משום פירות: **אליבא דרבנן** · דמשום הכי פסלי רבנן דקא סברי זמן משום בת אחותו: **בשלמא לר' יוחנן** · דאמר לרבנן משום בת אחותו ולר' שמעון משום פירות: **היינו דאיכא בין רבי שמעון לרבנן** · טעמא דפלוגתייהו דהכי לרבנן פסול גט מוקדם משום בת אחותו ולר"ש כשר דקסבר זמן משום פירות איתקן והלכך גט מוקדם כשר דאי טרפא משעת כתיבה שפיר טרפא דהא נתן עיניו לגרשה: **מאי איכא** · במאי פליגי ואמאי פסלי רבנן הא שפיר טרפא דהא להכי איתקן זמן: **עד שעת חתימה** · דלרבנן לא בעיא למיטרף אלא מחתימה ואילך הלכך מוקדם פסול דכי מפקא ליה אתיא למיטרף מיום כתיבה דסברי בו ביום נחתם: **שמעינן להו** · לרבי יוחנן וריש לקיש: **ג' גיטין פסולין** · ואחד מהם יש עליו עדים ואין בו זמן ותנן דאם ניסת הולד כשר כיון דאי עבד שפיר דמי: **מה הועילו חכמים בתקנתם** · משום בת אחותו ומשום פירות: **אהנו דלכתחילה לא תינשא** · וכיון דהכי הוא אי בעי לכתוב גט בלא זמן לחפות על בת אחותו או למכור בפירות לא כתבו ליה סופרי הדיינים ולא חתמי עליה סהדי: **גזייה לזמן ויהביה ניהלה** · לאחר שכתב בו זמן חתכו כדי לחפות על בת אחותו או למכור בפירות ויהביה ניהלה ואמרי' דגט שאין בו זמן אם ניסת הולד כשר וכשמוציאתו הרי היא בחזקת מגורשת ולא מיקטלה, מה הועילו חכמים בתקנתן: **לרמאי לא חיישינן** · לרמאות כזה שהוא ניכר ונגלה לא עבידי אינשי דעבדי ולא חשו רבנן להכי: **כתוב בו** · זמנו בשבוע פלונית של יובל ולא כתב איזו שנה או כתב שנה ולא כתב חדש או כתב חדש ולא כתב שבת או כתב שבת ולא כתב יום מהו: **א"ל כשר** · לכתחילה: **מה הועילו חכמים בתקנתם** · הא לא ממנעי מלמכתביה כהליה: **לשבוע דקמיה** · שאם זינתה תיהרג: **ולשבוע דבתריה** · לפירות שאם ימכור בהם תוציא גיטה ותגבם; ואי אפשר לפרש דלשבוע דקמיה אהני לפירות שלא תטרפם מלקוחות דבלאו זמן נמי לא טרפה דְּיָדָהּ על התחתונה עד דמייתה ראיה דבתר גירושין זבין ולשבוע דבתרא לא מהני לזנות דלא תיקטול דבלאו זמן נמי לא מיקטלה דספק נפשות להקל:

ואותביה

זנות לא שכיחא · פירוש זנות בעדים ובהתראה לא שכיח אבל לא בעי למימר דשום זנות לא שכיח דהא בריש כתובות (דף ב:) תקנו שתהא בתולה נישאת ביום הרביעי שאם היה לו טענת בתולים ישכים לבית דין דחיישינן לאיקרורי דעתא *ומסתברא דטפי איכא למיחש לשמא תזנה מלשמא זכתה ועוד דהתם אע"ג דלא שכיח עשו תקנה וחשו שלא תאסר עליו עולמית ויתפסנה באיסור אבל הכא לא חשו אי מחייבת מיתה ולא מיקטלה כיון דלא שכיח: **עד** שעת כתיבה · פי' בקונט' הלכך זמן כתיבת הגט לא מהני (א) דכי בעיא למיטרף בעיא לאיתויי סהדי אימת מטא גיטא לידה אע"ג דבכל שטרות אין צריך להביא עדים אימת מטא השטר לידיה אפי' למאן *דלית ליה עדיו בחתומיו זכין לו הייט משום דלדידיה אין כותבין שטר ללוה אלא א"כ מלוה עמו בר משטרי אקנייתא כדאמרי' בפ"ק דב"מ (דף יג.) הלכך כיון שהיה מלוה שם אמרי' שמיד מסר לו אבל גט אשה כותבין לאיש אע"פ שאין אשתו עמו משום עיגונא כמו כל גיטין הבאין ממדינת הים אבל קשה לר"י מהא דאמר בסוף פ"ק דב"מ (דף יט.) מצא גט אשה בשוק בזמן שהבעל מודה יחזיר לאשה ופריך ניחוש דלמא כתב ליתן בניסן ולא נתן עד תשרי ואזל וזבן פירי מניסן עד תשרי ומפקא ליה לגיטא דכתב בניסן ואתיא למטרף לקוחות שלא כדין ומשני כי אתיא למטרף אמרי' לה אייתי ראייה אימת מטא גיטא לידך ואמאי קשה ליה טפי אההיא ברייתא מבכל גיטין שבעולם אלא משמע דוקא בגט הנמצא דאיתרע בנפילה הוא דאמר אייתי ראיה אימת מטא גיטא לידך אבל בכל גיטין אמרינן מסתמא ביום שנכתב ונחתם נמסר ואומר ר"י דהכי פירושו עד שעת נתינה דכיון דיש לבעל פירות עד שעת נתינה לא הוצרכו לתקן זמן בגט משום פירות דאין בו זמן נמי תביא גיטה לב"ד או לעדים ויכתבו לה שמאותו יום נתגרשה וא"ת ולר' יוחנן היאך כותבין גט לאיש אע"פ שאין אשתו עמו ניחוש שמא יכתוב בניסן ולא יתן עד תשרי כדפרי' בפ"ק דב"מ (דף יב:) גבי כותבין שטר ללוה אע"פ שאין מלוה עמו וי"ל דגבי כותבין שטר ללוה פריך משום דמאן דזייף בצנעה יזיף ויש לחוש שאחר זמן ימסור לו בצנעה ויסברו לקוחות שנמסר לו משעת כתיבה אבל גט צריך עדי מסירה ואפי' לר' מאיר [דאמר עדי חתימה כרתי] אומר ר"ת דבעינן עדי מסירה דאין דבר שבערוה פחות משנים וגם מפרסמין להוציא קול שהיא פנויה וידעו לקוחות שלא נתגרשה מיום הכתיבה ויאמרו לה אייתי ראיה אימת כו' ומיהו במשלים גט לאשתו דשמעתין ליכא למיחש לרבי יוחנן למידי לא משום פירות ולא משום שמא יחפה דכיון שרואים זמן הכתיבה קודם המסירה קלא אית ליה כדאמר בסמוך אגיטין הבאין ממדינת הים וא"ת נכתב ביום ונחתם בלילה אמאי פסול הא אית ליה קלא וי"ל דלא שייך למימר קלא אית ליה אלא כשמגרש ע"י שליח אבל נכתב ביום ונחתם בלילה יש לחוש שימסור לה בעצמו בצנעה לחפות עליה והכי לא מצי לשנויי גבי כתביה ואותביה בכיסתיה דקלא אית ליה כדמשני אגיטין הבאין ממדינת הים וא"ת ואמאי כותבין גט לאיש ליחוש שמא תזנה ויתן לה בצנעה כדי לחפות עליה וי"ל דמסתמא מיד אחר הכתיבה יתן לה דלא מקדים פורענותא לנפשיה כדמשני בסמוך גבי כתביה ואותביה בכיסתיה: **איפוך** · ריש לקיש אמר משעת כתיבה פירוש °משעת חתימה: **גזייה** לזמן ויהביה ניהלה מאי כו' · והא דאמר בפרק ד' אחין (יבמות לא:) גבי מפני מה לא תיקנו זמן בקידושין משום דהיכי נעביד ניכתביה גבי דידה מחקה ליה ופריך אי הכי גירושין נמי נימא הכי ומשני התם להצלה דידה קאתי לא כמו שפירש שם בקונט' דאי מחקה ליה קטלינן לה דמוקמינן לה בחזקת אשת איש אע"ג דאי לא תיקון זמן מצי לחפויי עלה דמספיקא לא קטלינן לה השתא דתיקון זמן אי מחקה ליה מוקמינן לה בחזקת אשת איש וקטלינן לה דהא הכא משמע דאי גזייה לזמן לא קטלינן לה דקאמר מה הועילו חכמים בתקנתם ודוחק לומר דלא פריך הכא אלא למאן דאמר משום פירי אלא אומר ר"י דהכי פירושו התם להצלה דידה קאתי הגט בא להצילה ולהעיד עליה שהיא מגורשת ולכך ירצה למחוק הזמן כי סבורה שיפסול בכך אבל האמת דאי מחקה ליה לא קטלינן לה הכא לחובה דידה קאתי כלומר הקידושין באין לחייבה ולהעיד שהיא מקודשת ומחקה ליה לזמן: **כתביה** ואנחיה כו' · הכא לא בעי לשנויי דאהני לקמיה כדאמרינן לעיל דגבי כתב חדש שבת כיון דאהני לקמיה לא חיישי' לחפויי שהכתיבה והנתינה כי הדדי נינהו כמו ביומא גופא כדאמרינן לעיל אבל גבי כתב ואנחיה בכיסתיה וגיטין הבאין ממ"ה שהנתינה היא אחר הכתיבה חיישי' שמא יחפה ויאמר שקר שמקודם לכן נתגרשה וכן נכתב ביום ונחתם בלילה פסול אע"ג דאהני לקמיה:

ואנחיה

כא א מיי' פ"א מהלכות גירושין הלכה כו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קכז סעיף א:

ז"א מלשון התוס'

כב ב מיי' שם הלכה כו סמג שם טוש"ע שם סעיף ח:

כג ג ד מיי' שם טוש"ע אה"ע שם סעיף ז:

במהרש"ל יש כאן טעות שכתב דאית במקום דלית

מבנה
סידרה של שאלות
שהמשותף בהם = ענין
של זמן בגט

נ"א לילה

ס"א קודם אותה לילה

לקמן פו. וש"נ

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה עד וכו' לא מהני מידי דכי:

גליון הש"ס

גמ' בשלמא לר"ל · עיין שם ב"מ ד' מז ע"ב ובהיסוף: תוס' ד"ה איפוך וכו' משעת חתימה · עיין בב"ב דף קמו ע"ב ובתוס' שם ד"ה נכנס:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' ור' יוחנן מ"ט לא אמר כר"ל קסבר יש לבעל פירות עד שעת נתינה · עי' ב"ב דף קמו ע"ב תוד"ה נכנס אחריה וכו':

תוספות רי"ד

חתימה: ר"ל מ"ט לא אמר כר' יוחנן אמר לך זנות לא שכיחא ור' יוחנן מ"ט לא אמר כר"ל קסבר ר' יוחנן יש לבעל פירות עד שעת (כתיבה) [נתינה] פי' והלכך זמן כתיבת הגט לא מהני דכי אתיא למיטרף לקוחות בעיא לאיתויי שהדי אימת מטא גיטה לידה: ור"ל סבר משעת חתימה אבדם דקסבר אע"פ שאיחר לתתו לה עדיו בחותמיו זכין לה בפירות כשנותן לה זכתה למפרע משעת חתימה כדאמרינן בשטרי הלואות ומקח וממכר שעדיו בחתומיו זכין לו הכי נמי אמרינן גבי גט אשה לגבי פירות והלכך הזמן מודיע ואם קדמה כתיבה לחתימה ה"ל מוקדם ופסול: והא איפכא שמעינן להו דאיתמר מאימתי מוציאין לפירות ר' יוחנן אמר משעת חתימה ור"ל אמר משעת נתינה: איפוך' ואימא ר' יוחנן אמר משעת נתינה וכו' וקי"ל ד"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן: א"ל אביי לרב יוסף ג' גיטין פסולין ואם נשאת הולד כשר מה הועילו חכמים בתקנתם אהני דלכתחלה לא תנשא פי' אחד מהן יש עליו עדים ואין בו זמן וכיון שאם נשאת הולד כשר מה הועילו חכמים בתקנתם: אהני דלכתחלה לא ותנשא פי' אחד מהן יש עליו עדים ואין בו זמן וכיון שאם נשאת הולד כשר מה הועילה תקון חכמים שהתקינו משום בת אחותו או משום פירות ומהדר ליה אהני דלכתחילה לא תנשא וכיון שלכתחילה לא תנשא בו לא חתמי סהדי ואין לחוש שמא יכתוב בכתב ידו בלא עדים ויקדים הזמן ויחפה עליה דהיכא דזינתה ובא להוציא גם זה בכתב ידו לא משגחי' ביה דאמרי' לחפות עליה כתבו: גזייה לזמן דידיה ויהביה ניהליה מאי א"ל לרמאי לא חיישינן פי' יכתוב בו זמן כדי שיחתמו בו עדים ואח"כ כדי לחפות עליה יחתכנו וכיון שאם נשאת הולד כשר א"כ גם כשר הוא ויחפה על בת אחותו: ואהדר לרמאי לא חיישינן מפני שהוא כבר ידוע וניכר כי נחתך הזמן כדי לחפות עליה ויראה לרבים דלכתחילה עשה כדי לחפות עליה ואין אדם עושה עצמו רשע ולא חיישינן להכי: כתיב בו שבוע שנה חדש שבת מאי א"ל כשר פי' כתוב בו שבוע פלונית של יובל ולא פירש באיזה שנה אי נמי בשנה פלונית של שבוע ולא פירש באיזה חדש אי נמי בחדש פלוני ולא פירש באיזה שבוע בחדש אי נמי בשבוע פלונית ולא פירש באיזה יום א"ל כשר דדוקא שאין בו זמן כלל תנן דפסול אבל האי דאיכא זמן כל שהוא כשר ומה הועילו חכמים בתקנתם כיון שאינו מכוונים הימים ומהדר אהני לשבוע דלקמיה ולשבוע דבתריה דאי לא תימא הכי יומא גופיה מי ידעי' אי מצפרא אי מפניא אלא אהני ליומא דקמיה וליומא דבתריה הכי נמי אהני לשבוע דקמיה ;לשבוע דבתריה פי' לשבוע דקמיה שאם זנתה תיהרג ולשבוע דבתריה לפירות שאם ימכרם תוציא גיטה